

Prieskum v oblasti fúzií a akvizícií v regióne strednej a východnej Európy v roku 2004 *

Slovenská republika

Predkladáme Vám našu najnovšiu správu z prieskumu v oblasti fúzií a akvizícií na Slovensku v roku 2004. Správa porovnáva vývoj na slovenskom trhu s celosvetovými ako aj regionálnymi trendmi. Analýzám transakcií v súkromnom sektore na Slovensku sa venujeme už osem rokov, od roku 2003 sme analýzu rozšírili aj o analýzu privatizačných transakcií (transakcií vo verejnom sektore).

Aby sme získali celkový prehľad o investičnom prostredí a aktivitách v oblasti M&A, posúdili sme približne 1 200 zverejnených transakcií v súkromnom sektore a viac ako 350 zverejnených transakcií, ktoré sa uskutočnili v rámci verejného sektora, v deviatich krajinách regiónu (Bulharsko, Chorvátsko, Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Rusko, Slovenská republika a Slovinsko).

S potešením môžeme konštatovať, že Slovensko zaznamenalo najvyšší nárast počtu transakcií v súkromnom sektore – 39%, v porovnaní s ostatnými krajinami, ktoré sa zúčastňujú prieskumu, kde bol priemerný medziročný nárast 5%. Veľkých transakcií je v súkromnom sektore podstatne menej a oveľa aktívnejšie pri fúziách a akvizíciách sú stredne veľké podniky.

Vplyv domácich finančných skupín rastie a tieto naďalej expandujú do Českej republiky, kde sa stávajú významnými hráčmi na scéne M&A.

Geoff Upton

Riaditeľ oddelenia M&A pre Českú republiku a Slovensko
Podnikové financie & reštrukturalizácia

Výsledky prieskumu

Počet transakcií

Rok 2004 priniesol nárast M&A aktivít na slovenskom trhu, keď počet zverejnených transakcií súkromného sektora dosiahol 85, čo je viac ako 61 transakcií v roku 2003 a 51 v roku 2002.

Podľa počtu transakcií v súkromnom sektore sa spomedzi 9 krajín, ktoré sa zúčastnili prieskumu Slovensko opäť, rovnako ako v roku 2003 umiestnilo na piatom mieste za Českou republikou, Maďarskom, Poľskom a Ruskom. Toto umiestnenie nie je vzhľadom na HDP Slovenska prekvapivé. Na prvom mieste sa Slovensko umiestnilo pri hodnotení nárastu počtu transakcií s bezprecedentným medziročným nárastom o 39%. Celý región zaznamenal 5% nárast počtu transakcií.

Hodnota transakcií

Priemerná hodnota zverejnených transakcií v súkromnom sektore bola 60 miliónov USD, čo je pokles v porovnaní s rokom 2003, kedy priemerná hodnota transakcie bola 109 miliónov USD, avšak porovnateľné s priemernou hodnotou transakcie za celý región, ktorá v roku 2004 predstavovala 52 miliónov USD. Výsledok za rok 2004 korešponduje s konštatovaním o nedostatku takých skutočne veľkých transakcií ako dve telekomunikačné transakcie v roku 2003.

Pri vylúčení dvanástich transakcií nad 100 miliónov USD je priemerná hodnota transakcie 20 miliónov USD, čo je pokles v porovnaní s rokom 2003 o 5 miliónov USD. Aj v tomto prípade údaj za rok 2004 viac korešponduje s priemerným výsledkom za deväť zúčastnených krajín regiónu (17 miliónov USD).

V roku 2004 boli na Slovensku zverejnené 4 transakcie v súkromnom sektore s hodnotou vyššou ako 100 miliónov USD. Najväčšou M&A transakciou v súkromnom sektore bol predaj zostávajúceho 49% balíka akcií EuroTelu Slovak Telecomu.

Percento zverejnených transakcií

Percento zverejnených transakcií uskutočnených v súkromnom sektore za rok 2004 sa zvýšilo na 36% z 30% v roku 2003. V priemere boli v rámci regiónu zverejnené údaje o 41% uskutočnených transakciách, čo je podobné výsledku v predchádzajúcich rokoch.

Fond Národného majetku realizoval v roku 2004 4 privatizačné transakcie, vo všetkých prípadoch išlo o privatizáciu autobusových prepravných spoločností.

Priemyselné odvetvia

V roku 2004 prebehla ďalšia vlna konsolidácie v sektore stavebníctva a výstavby. Na slovenskom trhu sú už prítomní všetci významní svetoví hráči v stavebníctve, pričom však vedúce postavenie si udržiava lokálna DDM Group.

Ďalším odvetvím, kde prebehla konsolidácia sú telekomunikácie, médiá a technológie. V roku 2004 sme zaznamenali odpredaj zostávajúceho balíka akcií EuroTelu, obstarávateľom bol Slovak Telecom. V tomto sektore taktiež došlo ku konsolidácii malých alternatívnych operátorov a k istým preskupeniam medzi slovenskými IT operátormi.

Vo farmaceutickom priemysle došlo k trom významným transakciám. Nemecký Phoenix International síce získal majoritný podiel v spoločnosti Fides, ktorá bola lokálnym lídrom v distribúcii liekov už na konci roku 2003, Protimonopolný úrad (PMU) však túto transakciu schválil až v októbri 2004. Spolu s Fidesom Phoenix kúpil aj ďalších distribútorov Biama a Drug-Impex. Holandský MEI Beheer prevzal majoritný balík v Biotike Slovenská Ľupča a Zentiva kúpila majoritný podiel v Slovakofarme.

Opätovne aj tento rok a podľa očakávaní zostáva výrobný sektor atraktívnym priemyselným segmentom, ktorý aj naďalej vedie tabuľky zaznamenaných transakcií na Slovensku – napríklad Tatramat predal 80% podiel nemeckému Stiebel Eltron, taktiež nastalo niekoľko odpredajov vedľajších aktivít ako napríklad predaj Thermosolar Žiar Ltd. Žiar nad Hronom nemeckému Thermosolar Landshut,.

Zahraničné investície a transakcie

Podiel zahraničných investorov na týchto transakciách predstavoval v roku 2004 55%, čo je menej ako 61% v roku 2003.

Podobne ako v predchádzajúcom roku, aj v roku 2004 boli najvýznamnejšími investormi v súkromnom sektore Rakúsko, Česká republika a Holandsko.

V roku 2004 slovenské firmy realizovali jedenásť zahraničných transakcií, všetky do Českej republiky. Ide o transakcie realizované predovšetkým dvoma veľmi aktívnymi finančnými skupinami - J&T (zakúpenie 34% podielu v PRE a 100% podielu vo futbalovom klube Sparta Praha) a Penta (kúpa stávkovej spoločnosti Fortuna a Severomoravských vodární a kanalizácií).

Výhľad do budúcnosti

V roku 2005 očakávame dokončenie predaja Slovenských elektrární talianskemu Enelu a privatizáciu distribútorov tepla na Slovensku.

V našom prieskume nie sú zahrnuté niektoré spoločnosti, ktorých komerčná časť transakcie prebehla v roku 2004, avšak ich schválenie protimonopolným úradom sa očakáva až v roku 2005. Z týchto stojí za zmienku hlavne predaj Quatra banke VUB Intesa.

Slovensko so svojou vysoko konkurenčnou pracovnou silou vzhľadom na priaznivú nákladovú bázu (najmä mzdové náklady) a daňový režim sa zaraďuje medzi atraktívne krajiny pre investovanie, čo podporujú aj oznámené významné investície do automobilového priemyslu.

Celkové informácie nájdete v správe Zistenia z prieskumu v oblasti fúzií a akvizícií v regióne strednej a východnej Európy za rok 2004 spolu so správou za Slovenskú republiku na www.pwc.com/sk.

Ak máte záujem o ďalšie informácie, prosím kontaktujte:

Geoff Upton, Director
tel. 420 251 151 225

Zuzana L'achová, Manager
tel. 421 259 350 111